

Nr 469.

Av herr **Svensson** i Göteborg m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 89, angående anslag till bidrag till pensioneringskostnaderna för handelsflottans pensionsanstalt m. m.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 89 angående anslag till bidrag till pensioneringskostnaderna för handelsflottans pensionsanstalt m. m. har förslag framlagts om förbättrade pensionsförmåner till pensionstagare vid anstalten. Förbättringarna har åstadkommits inom ramen för medel, som är tillgängliga för anstalten, med i huvudsak oförändrat statsbidrag.

I motiveringen till propositionen erinras om att frågan om förbättring av sjömanspensioneringen — i anledning av en av 1947 års riksdag i skrivelse nr 147 gjord hemställan — varit föremål för utredning av särskilda utredningsmän, 1947 års sjömanspensionsutredning. Betänkande med förslag i ämnet avlämnades den 17 januari 1948. Enligt utredningens förslag skulle den av handelsflottans pensionsanstalt bedrivna verksamheten delvis omläggas. Redaravgifterna skulle betraktas som individuella försäkringsavgifter och tillsammans med hyresavgifterna bilda grundval för försäkringstekniskt beräknade avgiftspensioner. Tilläggs-pensioner skulle utgå inom ramen för statsanslaget. Då avgiftspensionerna först så småningom skulle bli av större betydelse, förutsattes att under en övergångstid viss pensionsfyllnad skulle utgå, för vilket ändamål ökat statsanslag erfordrades. Pensionsfyllnaden var avsedd att utgå till pensionstagare i åldern 60—67 år med början fr. o. m. år 1948. Merkostnaden för genomförandet av nämnda förslag beräknade utredningen till 800 000 kronor under första året. Kostnaden skulle därefter successivt minska och helt upphöra 1971.

Då emellertid 1947 års utredningsförslag av statsfinansiella skäl icke ansetts kunna förverkligas, uppdrog Kungl. Maj:t i juni 1952 åt direktionen över handelsflottans pensionsanstalt att utarbeta och inkomma med förslag till sådan förbättring av sjömanspensioneringen, som kunde ernås med anlitan- de av till anstaltens förfogande stående medel. Sådant förslag avlämnades av direktionen i slutet av år 1952 och ligger till grund för förevarande proposition.

Enligt propositionen omregleras pensionerna fr. o. m. den 1 juli 1953 för sjömän, å vilka 1944 års pensionsreglemente är tillämpligt. Pensionen å egna avgifter beröres icke av omregleringen. Tilläggs-pensionerna, för vilka utom statsbidrag redaravgifterna löpande tages i anspråk, uppräknas i mån så är möjligt med skälig säkerhetsmarginal. Antalet pensionstagare, vilka på så sätt skulle kunna erhålla pensionsförbättring, är omkring 2 200.

Emellertid kvarstår alltså ett stort antal sjömän, vilka pensionerats enligt äldre bestämmelser — 1864 och 1939 års reglementen. Med tillgängliga medel kan för dessa sjömän endast åstadkommas ett mindre pensionstillägg intill fyllda 67 år; sådant tillägg skulle utgå till omkring 600 sjömän. Största antalet av de äldre pensionstagarna eller något mer än 2 000 har redan uppnått 67 års ålder och skulle sålunda enligt propositionen icke erhålla någon som helst förbättring i sina pensionsförmåner från anstalten.

Det framlagda förslaget tillgodoser alltså icke de äldre pensionstagarnas intressen. De nu utgående dyrtidstilläggen, som föreslås skola inräknas i pensionerna, har ej höjts sedan 1946, varför ifrågavarande pensionstagare ej heller erhåller kompensation för därefter inträdd penningvärdeförsämring.

Möjlighet torde ha förelegat att förbättra pensionsförmånerna för de äldre pensionstagarna genom att för detta ändamål taga i anspråk någon mindre del av det mycket betydande överskott, som uppkommit å statens krigsförsäkringsnämnds verksamhet. Motion härom framfördes vid 1952 års höstriksdag men bifölls icke.

I nuvarande läge torde icke vara möjligt att bereda de äldre pensionstagarna motsvarande förmåner, som föreslagits för sjömän å vilka 1944 års reglemente är tillämpligt. Finansieringsplanen skulle emellertid icke rubbas, om medel anvisades till pensionsförbättring år 1953 i form av ett engångsbelopp. Då det till största delen är fråga om pensionstagare med seglations-tid av minst 150 månader torde någon differentiering icke böra genomföras, utan samtliga erhåller ett engångsbelopp av förslagsvis 200 kronor. Detta skulle alltså utgå till pensionstagare, som ej faller under 1944 års reglemente och ej erhåller pensionstillägg enligt propositionen. Kostnaderna beräknas till omkring 400 000 kronor.

Statens bidrag till pensioneringskostnaderna för handelsflottans pensionsanstalt skulle enligt föreliggande förslag uppgå till 1 600 000 kronor för år. Härutöver har emellertid direktionen för nästa budgetår hemställt om medel för dyrtidstillägg och provisoriskt tillägg, avseende första halvåret 1953, varför anslaget för detta budgetår enligt direktionen borde upptagas till $(1\,600\,000 + 215\,000 =) 1\,815\,000$ kronor. Kungl. Maj:t har begärt anslag med allenast 1 600 000 kronor. Detta skulle emellertid innebära att pensionsanstalten ej erhöle ersättning för förskotterade kostnader för nämnda tillägg.

Under återopande av det anförda tillåter vi oss hemställa,

att riksdagen — utöver i propositionen nr 89 äskat bidrag till pensioneringskostnaderna för handelsflottans pensionsanstalt för budgetåret 1953/54 — måtte anvisa

dels förslagsvis 215 000 kronor till bestridande av kostnader för dyrtidstillägg och provisoriskt tillägg å pensioner från anstalten under första halvåret 1953,

dels ock förslagsvis 400 000 kronor till engångsbelopp åt vissa pensionstagare vid anstalten i huvudsaklig överensstämmelse med ovan angivet förslag.

Stockholm den 25 mars 1953.

Jerker Svensson.

Carl Lindberg.

Märta Öberg.

*Olof Nilsson,
Göteborg.*

*Sven Gustafson
i Göteborg.*

Olof Andreasson.

Sture Henriksson.

Walter Edström.

Karl Bergström.

*Erik Hagberg,
Malmö.*
